

Ιφιγένεια Λεβέντη

ΟΙ ΘΕΣΣΑΛΙΚΕΣ ΣΤΗΛΕΣ ΜΕ ΑΝΑΓΛΥΦΕΣ ΠΡΟΤΟΜΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ
ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΟΚΡΑΤΙΑΣ. ΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ
ΤΟΥΣ

Οι επιτύμβιες στήλες της Ρωμαϊοκρατίας από τη Θεσσαλία οι οποίες διακοσμούνται με ανάγλυφες προτομές αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των επιτύμβιων ανάγλυφων της ρωμαϊκής περιόδου από την περιοχή από τον ύστερο 1ο αι. π.Χ. ως τον 3ο αι. μ.Χ. Το αψιδωτό οξυκόρυφο πλαίσιό τους ανάγεται στην κλασική επιτόπια παράδοση, ενώ συνήθης είναι και η υψηλή ορθογώνια στήλη με επαναχρησιμοποίηση ελληνιστικών παραδειγμάτων. Η απεικόνιση όμως του νεκρού ως προτομής δεν απαντά στην παλαιότερη παράδοση για τα επιτύμβια ανάγλυφα μνημεία στη Θεσσαλία και αλλού στην ηπειρωτική Ελλάδα. Το πρώτο ερώτημα που τίθεται επομένως είναι αυτό της καταγωγής και των επιδράσεων που διαμόρφωσαν αυτό το εικονογραφικό σχήμα, το οποίο είναι γνωστό ιδίως στη Μ. Ασία από τα ύστερα ελληνιστικά χρόνια αλλά και στην Ιταλία και τη Ρώμη από τα ύστερα δημοκρατικά χρόνια. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει μάλιστα η σχέση των ανάγλυφων αυτών προτομών της Θεσσαλίας με ορισμένα ολόγλυφα παραδείγματα προτομών του νεκρού για επιτύμβια χρήση από την ίδια αυτή περιοχή. Κατά δεύτερον θα μελετηθούν οι εικονογραφικές ιδιομορφίες που παρουσιάζει αυτή η ομάδα ανάγλυφων στηλών στην εξέλιξη της σε σχέση με παραδείγματα από τις διάφορες επαρχίες της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας με ιδιαίτερη έμφαση στο χώρο της Βαλκανικής Χερσονήσου, όταν αυτός ο εικονιστικός τύπος έχει πλέον ευρύτατα καθιερωθεί.